

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

S p i o n e n.

 Fredagen, den 1 Martii, 1771.

En Wån har lemnat mig del af följande Tankar. Förmodeligen lär vår uplysktare Almånhet, åfwen på denna orten, med nöge läsa dem. De hedra Herren, öfwer hwilken de äro gjorde, och jämwäl sin witre Författare.

Minneswård öfwer Majorens och Ridarens af Kongl. Majestäts Swerdsorden, Wåborne Herr Gustaf Adolph Wittings Grift, då Han begrefs uti Säby Kyrka, den 6 Febr. 1770.

Sånt hur vår sällbets himmel molnar!
 Mit Fosterland, hur är det fatt?
 Din dag tyks likna mer en natt:
 Här spöka bara olycks wälmar.
 Förshnen tar et hårdr beslut,
 När de, så rara äro-ljusen,
 Ut knapt kan räknas et bland tusen,
 Hwart efter annat släckas ut.
 När gull och falsker äras griller,
 När hellswäl, twådrägt, ägg och split,
 När egen winst och konstlad nit,
 För alman wälfärd sätta giller;

När

När enkelt nöd, til måg och bet,
 Af Samsunds Kroppen in fått tränga,
 Och hotar blodets omlopp stänga
 I hvarje åder och des gren;
 Då skulle det wist nödigt tyckas,
 Ut så, til råd och stöd för oss,
 Behålla qwar de dygde-bloß,
 Som nu wår åsyn undanryckas.
 Men, Höga Lag! som sunnet godt,
 Ut dem ifrån wår sara rädda;
 Låt oss wår lyckas säng så bädda,
 Ut deras ro blir och wår lort!
 Det Ädla Lif, som gått ur werlden,
 Men lemnat ewigt minne qwar
 Af alt, hwad Dygd och Åra har,
 Ut lysa med, för hädanfärden,
 Wår Gustaf Adolph Witting bör
 Os liftigt efterdöme blifwa,
 Hwad lag den sig får förestriwa,
 Som lefwer så han lyktligt dö.
 Ut sina plikter rätt upfylla
 Mot Gud och mot sin Öfwerhet,
 Ut mänskior fria från förtret:
 Ut egna brister ej förgylla:
 Ut ingen göra oförrätt:
 Ut ömt för Lag och Frihet sträfwa:
 Ut samwets rösten aldrig qwäfwa:
 War Major Wittings tänke-sätt.
 Han wille oförtjent ej löpa,
 Mot Åran, fram til Årans samn:
 Ej gapa efter lösa namn;
 Ej nåd för nedrigt smicker löpa.
 Han sålde ej sit Nej och Ja.
 Ej hot och hämnd, ej swärd och yra
 Hans Redlighet på sned fick styra,
 Och från et årligt upsät dra.

Han wesse ej, at löften bryta,
 Och uti wänskap aldrig brast,
 Som selswa Klippan war Han fast.
 Sin ömhets brunn Han ej lat tryta
 I Dyadens trykta Wägners nöd.
 Ej wallust släcka fick Hans wärde,
 Som, likt et ljus, sig self förtärde,
 För andras wal och öfwerhöd.
 Men, är Hans Dygd då olöwt worden?
 Nej, hon har, uti Irans börd,
 Fått samla in wälsignad skörd,
 I Himlen mest, och nog på jorden.
 Skönt wi war Gälle Dödes ben
 Med saknad gömma i sin kista;
 Skal sanning self Hans minne rista
 För esterwerlden, på Hans Sten.
 Har hwilar stora Frihets Trälen,
 Herr Riddarn Witing, sist Major;
 En hulder Far; en fater Bror;
 En ärlig Swensk i hela Själen:
 En Samwers-Man: en Mänskjo-Wän:
 En Christen, mått af år och Åra;
 Fölg, Wandringssman, den Dödas Åra,
 Och kånk på samma Dygd igen!
 A. G. A.

Tankar uttrade wid grafwen, då Supercargeuren
 Herr Joh. Jac. Paulins Söners Informator
 och troane Mentor, Studenten Herr Johan
 Silvius i Kåpbergs Kyrka, den 18 Jan. 1771,
 af Post. Herr Joh. Swarthen.

Gud lär oss altid wäl betänka,
 Wårt lif är dyrt, wår lefnad kort,
 Och icke oss i synden sänka,
 I säkerheten söfwas bort!

Låt anden skrifa i vår själ,
Den Christligt lefwer, han dör wäl.

Wår Silwius, nu lagd i kistan,
Sin längre kunnat lefwa qwar;
Fast mången icke wille mistan,
Som för des Trohet kärlet bår:
Men Gud, som räknar tiden ut,
Besalte just, at här bles slut.

Förwårswat hade Han så mycke
Af lärdom, dygd och moget wett,
At Han intaget allas tycke:
Som ha Hans rena dygder sett;
Men rese-wagnen war tilreds:
Ty får man gifwa sig tilfreds.

En diamant ur jordens klyfter,
Och pärlor utur hafwets strand,
Man mer begärligt til sig lyfter,
Än som den eljest ringa sand.
Det är ju ångslan och förtret,
At döden sådan skilnad wet.

Wog finnas många, som å lärde,
Och flera Läro-säten sedt;
Men födes lärdom utaf wårde,
Där dygden intet fostret sedt?
Wår Döde gick sin rätta stråt,
Och följde dygden träget åt.

Så haf Din hwilla uti grafwen,
Som ingen lefwat til beswär;
Ej trötter lemnat wandrings-stafwen;
Helt kort, men redligt wandrat bår!
En gång wi hos wår bäste Wån,
Sku finna Silwius igen!

Slutes

Slutet af Berättelsen om olyckan i Stralsund.

Uti mit hus, som ligger 30 steg från Gast-Kirche, äro alla fenstren i tusende stycken slagna, och hela taket, med sparrar och skorstenar, lika som med en lila afhugget, och jag tänkte och trodde, under dessa olyckeliga minuter, ej annat, än at blifwa krossad och dödad. Mit hus är nu mera likt en stenhög: mina meubler och husgeråds-saker äro merendels sönderslagna, af kringflygande stenar bortförda, och af grus och kalk fördärfwada. Stora stenar, til ingen del mindre än qwarustenar, flögo som fjädrar i luften: desse kommo ifrån frut-tornet, som stått öfwer 200 år. Zwänne af desse stenar ligga ännu på min wind, sedan de dit öpnat sig, på et grusweligt sätt, wågen: en af dem är så stor, at knapt 8 karlar kunna röra honom ur stället, och med den andra hafwa 6 nog at göra. Et stort af ihopsyddas possar, hwaruti woro fyllda granater och cartecher, kulka-stade mit ena tak och skorsten på et grusweligt sätt, tog med sig et tak-fönster och for ut åt wälden, endast 2ne alnar förbi min sida. Diwännämde stora stenar nedsölo endast 1 och en half alen ifrån det ställe, där jag ock en flicka suto och äto. Skorstenen som föll ner, blef ända ner i köket upfylld med stenar och grus, ibland hwilka den Under-Officerarens arm igenfanns, som commenderade uti frut-tornet. Aldrig kan jag nog tacka den milda Försynen, som, på et så underligt sätt,

bewarat mig med dem som woro i detta hus. En tredjedel af Staden är jämmerligen förstörd. Et halst års belägring hade ej kunnat stada hånne mer: hela Tribseer-wakten, Fändrifken undantagen, blef dödad och fringspridd. De dödas antal är långt större, än det uti Tidningarna blifwet utsatt. Den Stöna Marien Kyrka har taget en ansenlig stada, hwilken endast, hwad senstren beträffar, stiger til 1350 Dal.: tornet är inuti med stytter försedt, stora klockan är obrukbar, och hwalfwet af stora stenar krossadt. Den så kallada Gast-kyrkan är aldeles förstörd. De dödas antal äro til dato 100, och 200 de särades; men jag fruktar at antalet, inom kort, lär ansenligen förökas. Den 15 Decemb. såg jag 50 lik af Militairen begrafwas. Sjuttio sju hus ligga aldeles i grund, och 177 äro til hälften eller mer och mindre stadada. Ingen penna kan uttrycka vårt elände. Den 16 Decemb. war, i anledning här af, en alman Bot- och Böne-Dag: Lexterna woro följande: Esa. 25: 9. Ps. 42: 11. Jerem. Klag. 3: 22, 23. Ps. 50: 15.

Knapt war denna olycka öfwer, förr än en annan hotade öf; ty 5te dagen efter nämnda olycka hade wi et så hästigt åfledunder, at eldarne från himmelen tyktes liksom falla på hwart enda hus: det floa ock ner uti St. Nicolai och Marten Kyrkotorn: men Gudi lof! ingen widare olycka hände härigenom: elden släcktes. Herren beware öf ifrån dylika händelser. Jag förblifwer

Götheborgske Wexel-Coursen.

Den 23 och 27 Februarli.

Lond.	69	- -		- - - -	D. R:mt.
Amst.	63	- -		62 - -	M. R:mt.
Hamb.	67	- -		65 $\frac{1}{2}$ - -	M. R:mt.

Kundgörelser.

Uppå Ungdomens wagnar här i Staden an-
hålles ödmjukeligen, at Stadens respectiue In-
wånare icke wille anställa begrafsning-ceremonier
uti Dom-kyrkan om Söndagarne under Fastelags-
tiden, på det et långt wigtigare arbete i Kyrkan,
nämligen Ungdomens underwisning i Christendo-
men, ej måtte därigenom hindras, som skedde
förliden Söndag.

m w.

På Kongl. Post-Contoiret härstädes finnas
Trollhätte Slufwerks lottsedlar til Martii må-
nads Dragning, hwilka kunna bekommas, emot
5 Dal. S:mt för en hel lott, 2 Dal. 16 öre för
en half och 1 Dal. 8 öre för en fjerdedels dito.

Påminnes, jämlikt den i Spionens sista N:o
utgångne kundgörelse, angående Enke- och Pupill-
Eassans ledamöters sammankomst på den 26 näst-
kommande Martii, kl. 10 före middagen, til de
wanliga afgifternas årläggande, m. m.

Hos Herr Swen Fried Swensson finnes gode
Canarie-frö til köps, och prof säs emot 2 ö. S:t
för 4 lod.

För

För et litet hushåll uplätas tillräckeliga rum uti för detta Leugjutarens Herr Törngrens hus, beläget wid hörnet af Wall- och Korsgatan.

Äfwen uthyres et rum på Kyrkogatan, nära wid Kyrkan, åt någon ungfärl: med rummet följa meubler, och stället nämner jag.

En swart podesois raube, merendels ny, är till köps på et ställe, som nämnes på Tryckeriet.

Et silfwer-pitser är på stora Hamnegatan uptaget, hwilket egaren kan igenfå hos Snörmakaren Schniebe, som bor på Sillegatan.

J går bortkom en grå gås: den som kan återställa samma, skal undfå någaktig wedergålning.

Hos Bokbindaren Ekroth, boende på Wallgatan, finnas följande böcker till köps, af hwilka en del uti exemplar funna bekommas: nämli. Norrköpings 4to Bibel. Gøtheb. 8vo Bibel, på bätre och sämre paper. Doctor Petterssons Postilla. Doct. Tillotsons utwalda Predikn., 5 delar. Gøtheborgs Brandt-ordning. En wäl conditionerad Fransk Bibel, af D. Martin. Grönländska Hist. 3 delar, uti sista delen förekommer en kort Beskrifning om Estimaerne eller Inwånarne på Terra Labrador, och säljes inbundet för 9, 10 till 12 Dal. S:mt. 3dje delen kan säljas a part till dem, som hafwa förre delarne.

Ännu finnas på Stakbergiska Boktryckeriet några Exempl. af Samtal, imellan för detta Borgmästaren Kjerinan och Jacob Guntlack, i de Dödas Rike, kostar 2 öre S:mt.